

Nacionalni centar
za vanjsko vrednovanje
obrazovanja

Identifikacijska
naljepnica

PAŽLJIVO NALIJEPI

HRVATSKI JEZIK

PROBNI ISPIT DRŽAVNE MATURE

šk. god. 2024./2025.

SAŽETAK

HRV.68.HR.T.K2.20

58093

Način ispravljanja pogrešaka na listu za pisanje sažetka:

~~(Matura)~~	državna matura	IK
↑	↑	↑
Precrtan pogrešan odgovor u zagradama	Točan odgovor	Paraf (skraćeni potpis)

PRITISNUTI OVDJE I OTRGNUTI!

Nacionalni centar
za vanjsko vrednovanje
obrazovanja

PROBNI ISPIT DRŽAVNE MATURE

HRVATSKI JEZIK
Sažetak

OCJENJIVAČ **1**

1 2 3 4 5 7 8 9 0

Identifikacijska naljepnica
PAŽLJIVO NALIJEPI!

H
R
V
2

PRAZAN LIST ☐

NEDOVOLJAN BROJ RIJEČI ☐
PREVELIK BROJ RIJEČI ☐

NEISPUNJEN ZADATAK ☐

D-S068

Sadržaj

0 ☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐

Organizacija teksta i stil

0 ☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐

Jezična točnost

0 ☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐

Šifra ocjenjivača: _____

HRV.68.HR.T.E2.01

58094

NE FOTOKOPIRATI
OBRAZAC SE ČITA OPTIČKI

NE PISATI PREKO
POLJA ZA ODGOVORE

Označavati ovako: **X**

HRV2

PRITISNUTI OVDJE I OTRGNUTI!

Nacionalni centar
za vanjsko vrednovanje
obrazovanja

PROBNI ISPIT DRŽAVNE MATURE

HRVATSKI JEZIK
Sažetak

OCJENJIVAČ **2**

1 2 3 4 5 7 8 9 0

Identifikacijska naljepnica
PAŽLJIVO NALIJEPITI!

H
R
V
2

PRAZAN LIST ☐

NEDOVOLJAN BROJ RIJEČI ☐
PREVELIK BROJ RIJEČI ☐

NEISPUNJEN ZADATAK ☐

D-S068

Sadržaj

0 ☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐

Organizacija teksta i stil

0 ☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐

Jezična točnost

0 ☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐

Šifra ocjenjivača: _____

HRV.68.HR.T.F2.01

58095

NE FOTOKOPIRATI
OBRAZAC SE ČITA OPTIČKI

NE PISATI PREKO
POLJA ZA ODGOVORE

Označavati ovako: **X**

HRV2

OPĆE UPUTE

Pozorno pročitajte **sve** upute i **sljedite ih**.

Ne okrećite stranicu i **ne pišite** sažetak dok to **ne odobri** voditelj ispitne prostorije.

Ispit traje **80** minuta.

Napišite sažetak slijedeći priložene **upute** i **smjernice** za pisanje sažetka. Sažetak treba imati **200 – 250** riječi.

Možete pisati po listu za koncept, ali se njegov sadržaj **neće** bodovati.

Sažetak **obvezno napišite** na **listove za pisanje sažetka**.

Pišite **čitko**. Sažetak će se bodovati s **nula (0) bodova** ako **nema dovoljan** broj riječi, ako ima **prevelik** broj riječi, ako je pisan **velikim** tiskanim slovima ili ako je **nečitko** napisan.

Ako pogriješite u pisanju, na **2.** stranici ove ispitne knjižice prikazan je **način ispravljanja pogrešaka**.

Pri ispravljanju pogrešaka potrebno je staviti **paraf** (isključivo **skraćeni** potpis, a **ne puno** ime i prezime).

Upotrebljavajte **isključivo kemijsku** olovku kojom se piše **plavom** ili **crnom** bojom.

Provjerite jeste li **nalijepili** identifikacijske naljepnice na **sve** ispitne materijale.

Želimo Vam mnogo uspjeha!

Ova ispitna knjižica ima **16** stranica, od toga **3 prazne**.

Pročitajte polazni tekst.

Sažetak oblikujte kao **zaokruženu** cjelinu

s **uvodom, razradom i zaključkom**.

Pazite da Vaš sažetak bude **pravopisno, gramatički i leksički točan**.

U sažetak **morate** uvrstiti **sve smjernice**.

Sažetak **mora** imati **200 – 250** riječi.

Deni Miličević, „Tiskana ili e-knjiga?”

Digitalizacijom i masovnim širenjem informacijske tehnologije stvorena je i mogućnost da gotovo sve pojave i predmeti iz nama poznatoga svijeta promijene svoj oblik prelazeći iz fizičkoga u digitalni. Tehnološki je napredak čovječanstvu donio mnoge prednosti jer ljudi prije pedesetak godina nisu mogli ni zamisliti da će iz udobnosti vlastitoga doma virtualnim putem moći plaćati račune, tražiti recepte, kupovati odjeću i hranu. Međutim, zajedno s prednostima digitalizacije dolaze i nedostatci, a to je itekako uočljivo kod digitalizacije knjiga.

Zašto često govorimo o knjigama i zašto su one iznimno važne? Mnogo je odgovora na ova pitanja, ali možemo poći od onoga najvažnijeg. Naime, uspon svake napredne civilizacije započeo je pismom, a kulminirao različitim književnim i religijskim tekstovima zapisanima u različitim oblicima: na glinenim pločicama, papirusu i drugim materijalima. Knjige su postale pisani tragovi prošlosti, dokazi čovjekovih dostignuća i sinteza znanja stečenih od samih početaka ljudske povijesti pa sve do našega vremena. Većina se nas upoznala s knjigama već u ranome djetinjstvu, u obitelji i vrtiću kad bismo znatiželjno gledali šarene slikovnice i divili se neobičnim ilustracijama. Danas srednjoškolci često doživljavaju lektiru napornom i dosadnom, pa nerijetko stvaraju otpor prema čitanju. Međutim, vjerovali ili ne, mnogi se tinejdžeri ipak u slobodno vrijeme posvete čitanju štiva koje ih uistinu zanima. Knjigama su prožete sve sfere našega života – od škole u kojoj većinu informacija prikupljamo iz

knjiga pa do kuhinje gdje nas spašavaju bakine kuharice. Mogli bismo reći da svakomu životnom području i razdoblju pripadaju odgovarajuće knjige – zbog toga je nužno da svaki čovjek u modernome društvu bude pismen te da bude u mogućnosti s razumijevanjem čitati različite tekstove.

Knjiga se u posljednjih nekoliko desetljeća iz klasičnoga tiskanog oblika sve češće prevodi u digitalni, pa tako danas imamo mrežne stranice posvećene prodaji elektroničkih knjiga koje se mogu čitati isključivo s malih ekrana. Nažalost, čitajući elektroničku knjigu, više ne možemo uživati u izgledu korica ni mirisu stranica nove knjige, ne možemo promatrati lijepo izložene knjige na policama. Čari su to koje brojne knjigoljupce privlače i vraćaju tiskanoj knjizi, a izostaju prilikom čitanja one u digitalnome obliku. Osim toga, jedan je od velikih nedostataka e-knjige štetna plava svjetlost mobitela, računala ili elektroničkoga čitača koja može oštetiti vid, pa čak i poremetiti bioritam, pogotovo ako se ovi uređaji upotrebljavaju prije spavanja. Većina je ljudi današnjice duboko uvučena u crnu rupu interneta i njegovih sadržaja kojima svakodnevno pribjegava propuštajući tako uobičajeni tijek života i socijalizaciju. Elektronička knjiga, nažalost, tomu vjerojatno pridonosi. Također, pri čitanju digitalne knjige izostaje jedna posebna vrijednost one tiskane, a to je upravo odmak od tehnologije i užurbanosti današnjega svijeta. Tiskana knjiga pruža nam mogućnost čitanja odabranoga sadržaja u miru, podalje od kaosa i digitalizacije 21. stoljeća, u idealnome ugođaju nekoga tihog i mirnog mjesta gdje čitanje postaje neprocjenjiv doživljaj. Uvijek će postojati čitatelji koji jednostavno ne mogu zamisliti odbacivanje tradicionalnoga sveska papira i nezaboravnoga mirisa neprelistanih stranica.

Ipak, e-knjige ne moraju nužno biti loše. Lako su dostupne jer jednim klikom u tek nekoliko sekundi možemo doći do željene knjige. Ponekad se susrećemo sa situacijom da su knjige koje tražimo u knjižnici ili knjižari već posuđene ili rasprodane, a tada možemo posegnuti za elektroničkom knjigom jer internetskih zaliha sigurno neće ponestati. Na raznim mrežnim stranicama možemo pronaći i veći izbor knjiga nego u knjižnicama, uključujući široku paletu tekstova manje poznatih autora čija vrijednost možda još nije

prepoznata, stoga nisu objavljeni u tiskanome obliku. Elektronička knjiga smanjuje potrošnju papira i tinte i često je lakše dostupna nego tiskana knjiga. Također, sadržaj e-knjige može biti interaktivan, odnosno mogu mu biti dodani razni grafički i medijski elementi. Kao prednost elektroničkih knjiga možemo shvatiti i činjenicu da je e-čitač ili mobitel, na kojima ih možemo čitati, praktičnije nositi sa sobom nego tiskanu knjigu. Uređaji u torbi zauzimaju manje mjesta od knjiga u tiskanome obliku, a čovjek 21. stoljeća sigurno neće zaboraviti ponijeti mobitel kamo god pošao, tako da su mu e-knjige dostupne u svakome trenutku.

Koliko god obje inačice knjiga imale prednosti ili nedostataka, opet se sve svodi na osobni izbor. Ponekad zaista nije loše prilagoditi se novim prilikama i pratiti moderne društvene i tehnološke trendove, no također ne bismo trebali u potpunosti odbaciti ni tradiciju i zanemariti klasične vrijednosti u koje među prvima ubrajamo tiskane knjige. Na kraju vjerojatno nije ni važno čitamo li knjige u tiskanome ili elektroničkome obliku – važno je samo da ih čitamo i obogaćujemo svoj rječnik, razvijamo maštu, potičemo kreativnost i proširujemo znanje.

Prilagođeno prema: www.marul.ivgimnazija.hr

Smjernice za pisanje sažetka

Pročitajte zadani tekst.

Sažmite polazni tekst svojim riječima:

- tako da **navedete opće podatke** o polaznome tekstu
- tako da **odredite namjenu i temu** teksta
- tako da **navedete osnovne misli** teksta i **pojedivosti** koje ih **podupiru**
- tako da **odredite autorov stav o temi**.

LISTOVI ZA PISANJE
SAŽETKA

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

Prazna stranica

Prazna stranica

Prazna stranica